

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMINIŲ SĄJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMINIUS

2004 m. kovo 12 d.

Nr. 11 (592)

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena

LR Aukščiausiosios Tarybos Akto 1990 m. kovo 11-ąją buvo paskelbta, kad reiškiant tautos valią atkuriamas "1940 m. svetimos jėgos panaikintas Lietuvos valstybės suvereninės galios vykdymas ir nuo šiol Lietuva yra nepriklausoma valstybė". Tai buvo tautos brandumo išraiška, o iki tol nueitas sudėtingas sunkių išbandymų kelias. Po 1918 m. vasario 16-osios 20 metų lietuvių tauta išvengė fizinio ir dvasinio genocido, kuris vyko Sovietų sąjungoje ir nusinešė milijonus aukų. Buvo išugdyta tautinė ir pilietinė samprata.

1940 m. birželio 22-28 d. ginkluotasis sukilimas įrodė, kad Lietuva jėga buvo inkorporuota į sovietinės imperijos sudėtį. Nacliams sustabdžius Juozo Ambrozevičiaus-Bra-

zaičio vadovaujamos Vyriausybės veiklą, pasipriešinimas vyko pagrindžio sąlygomis. Ši veikla sutrukdė nacių užmačioms įtraukti lietuvių tautą į dviejų – sovietų ir nacių – imperijų pražūtingą karą.

1944 m. sugrįžus sovietų okupantams, tauta parėmė ginkluotąjį pasipriešinimą Lietuvoje, kuris tęsėsi beveik 10 metų.

1949 m. vasario 16 d. prie Radviliškio įvyko visos Lietuvos partizanų vadų suvažiavimas, kuris suvienijo pasipriešinimo junginius į vieną organizaciją – Lietuvos laisvės kovų sąjungą (LLKS). Šią deklaraciją LR Seimas 1999 m. sausio 12 d. pripažino istoriškai teisėtu aktu, teisėta valdžia okupacijos sąlygomis.

(keliamą į 2 psl.)

Edmundas SIMANAITIS

Rubikonas peržengtas Kovo 11-ąją negrįžtamai

Keturi etapai

Pirmųjų Antrosios Respublikos metinių proga tuometis Lietuvos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis iškilmingame parlamento posėdyje kalbėjo: "Peržengėme Rubikoną, nugarmėjo sutręšęs LSSR tiltelis ir nebėra kelio atgal. Nežinojome tada ir dabar dar nežinome, ar tai ne mirtininkų sprendimas, bet žinome, kad jis neatšaukiamas."

Kalbėtojas priminė praėjusių metų keturis valstybės atkūrimo etapus.

"Pirmasis etapas dabar atrodo kaip chaotiški sovietų neapykantos ir įtūžio smūgiai Lietuvai. Už jų stovi begalinė įžeista imperijos puikybė ir visagalių valdovų patyčios. (...) Tankai ir šarvuočiai Lietuvos keliuose ir miestų gatvėse dieną ir naktį..."

"Vis dėlto atsilaikėme, apsigynėme be malūnsparnių ir šarvuočių. Prasidėjo antrasis etapas – ekonominis karas, blokadinis Lietuvos puolimas. (...) Šis puolimas jau buvo ne chaotiškas kaip anksčiau, ultimatumus kaitaliojant su karinės visagalybės

paradais: dabar pajutome planą ir apskaičiavimą, tam tikrą nedorą protą."

"Atėjo trečiasis laikotarpis. Jis panašus į darganotą rudenį, kurio migloje slankioja šmėklos. Politinės pinksės ir ekonominis šantažas. Kas ir su kuo derės? Mūsų oponentams aišku: didelė visuma su savo dalimi. Kitokią poziciją – valstybė su valstybe – jie vadina mūsų išankstine sąlyga ir skelbiasi esą skriaudžiami."

"Žengėme tada į ketvirtąjį nepriklausomybės metų laiką – nujaučiamų ir net atvirai paskelbiamų baisių grėsmių žiemą. Minėjo mums ir būsimą kraujo praliejimą – neišvengiamą, jeigu nenusileisime. (...) Aiškiau negu pavasarį rengiamas perversmas, kad būtų išsaugota komunistų valdžia ir socializmo laimėjimai, o Lietuva įvartyta atgal į narvą. (...) Suplanuotas karinis smūgis, gerai sinchronizuotas su kainų pakėlimu ir su Persų įlanka, buvo paleistas. Toliau priminti nebereikia..."

(keliamą į 2 psl.)

Šiuo keltu ėjome ilgai ir atkakliai – per Sibiro tremtį, kalėjimus, per šaltus KGB saugumo rūsius. Baltijos kelias, Sąjūdžio surengti mitingai, mūsų vienybė, susikaupimas ir laisvės troškimas atvedė mus į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. 1990-ųjų kovo 11-ąją Lietuva pati sau ir visam pasauliui paskelbė Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą.

Keturtoликтą kartą minime Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną. Šios šventės proga sveikiname buvusius politinius kalinius, tremtinius, rezistencijos kovų dalyvius, jų šeimas. Tai Jūs, garbūs Tėvynės patriotai, savo kančiomis ir drąsa priartinote šią dieną. Sveikiname visus, nuo širdžiai dirbančius Lietuvos labui, bei jaunąją kartą – Lietuvos ateitį.

LPKTS taryba ir valdyba
"Tremtinio" redakcija

* * *

Didžiausias tautos turtas – tai jos Laisvė, Nepriklausomybė. Ant laisvės aukuro paaukota daug žmonių gyvybių, iškentėti pažeminimai, kalėjimai, trėmimai, persekiojimai...

Likimo broliai ir sesės, sveikiname Jus Kovo 11-osios proga! Branginkime savo laisvę!

LPKTS Palangos skyrius

Vardan gražesnės tėvynės ateities...

Bendro susitelkimo jausmas mus visus vienija, teikia jėgų ir optimizmo viltingesnei ateičiai. Jau tapo gražia tradicija kasmet susitikti bendro likimo sesėms ir broliams, LPKTS Vilkaiviškio sk. nariams. Vasario 21 d. kaip tik toks susitikimas ir įvyko

gas ir ryžtą, už išsakytas prasmingas mintis, kylančias iš jos patriotiškos, jautrios sielos. Pirmininkė kalbėjo apie LPKTS ir Tėvynės sąjungos susijungimą, jo būtinumą, esmę ir ateities perspektyvas. Susijungiant teko kai ką prarasti, bet kartu ir atrasti.

Koncertuoja Dambavų šeima

Vilkaiviškio parapijos salėje. Sugiedojus tautos himną, iškeliavusiųjų į Amžinybę praėjusiais metais atminimas pagerbtas tylos minute. Tenka su apgailstavimu pasitebėti, kad LPKTS gretos vis mažėja...

Į susirinkimo dalyvius kreipėsi ir nuoširdžiai visus pasveikino LPKTS Vilkaiviškio sk. pirm. Dalija Karkienė. Noriu padėkoti jai už pastan-

LPKTS nariai yra stipriausi ir ištikimiausi tėvynės sūnūs ir dukros, jie įnešė tautinio ir patriotinio sąmoningumo į TS branduolio gretas. LPKTS Vilkaiviškio sk. pirmininkė apgailstavė, kad į ankstesnius respublikinius suvažiavimus vykdavo po kelis skyriaus narius, o į paskutinįjį suvažiavimą teko važiuoti jai vienai...

(keliamą į 5 psl.)

Aktualijos

■ Seimas pritarė Konstitucijos pataisai, kuria siūloma uždrausti apkaltos tvarka iš pareigų nušalintiems ar mandata praradusiems asmenims kandidatuoti į Seimą ne mažiau kaip 5 metus.

■ Seime svarstant Partnerystės (bendro gyvenimo neįregistruvus santuokos) įstatymo projektą Seimo narys A.Kubilius atkreipė Vyriausybės, inicijavusios šį projektą, atstovo dėmesį į tai, kad partnerystė turėtų būti sudaroma turint tikslą vėliau sudaryti santuoką.

■ Kadenciją baigęs Lietuvos prezidentas V.Adamkus pareikšdamas, jog neketina dalyvauti galimuose pirmalaikiuose prezidento rinkimuose, perduoda estafetę jaunesniems politiniams lyderiams.

■ Pagrindinės parlamentinės ir kai kurios neseniai įsteigtos partijos žada pasirašyti atnaujintą susitarimą dėl Lietuvos gynybos politikos 2005-2008 metais. Šiuo dokumentu būtų sutarta ir toliau laikytis esminių Lietuvos įsipareigojimų gynybos srityje. Susitarime numatoma, kad išlaidos krašto apsaugai 2005-2008 m. sudarys ne mažiau kaip 2 proc. šalies bendrojo vidaus produkto (BVP).

■ Priėmus 10 naujų valstybių Europos Sąjungos turės išplėsti bendradarbiavimą su Ukraina, Baltarusija ir Moldova, nes reikia ilgalaikės strategijos, kuri atvertų kelią galimai šių šalių narystei Europos Sąjungoje, tvirtina Švedijos parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininkas U.Ahlin.

■ Otavos konvencijos, kuria uždraudžiamas priešpėstinių minų naudojimas ir platinimas, įgyvendinimas yra svarbus Lietuvos užsienio politikos prioritetasis.

■ "Tėvynės sąjungos rinkiminės žinios formulavimo ir įvaizdžio strategija" – taip pavadintas Britų konservatorių seminaras, rengiamas Vilniuje. Jis skirtas atsakingiems partijoms pareigūnams, vykdomajam sekretoriatui, rinkimų štabų nariams, koordinacinių tarybų atsakingiems asmenims.

■ Kelis mėnesius per Demokratų partijos rinkimų kampaniją kritikuotam JAV prezidentui Dž. Bušui visuomenės parama ekonomikos bei Irako klausimais nukrito iki žemiausių rodiklių per visą jo valdymo kadenciją, rodo atlikti sociologinio tyrimo rezultatai.

Rubikonas peržengtas Kovo 11-ąją negrįžtamai

(atkelta iš 1 psl.)

Nauja grėsmė

Vis dėlto kai ką priminti reikia, ir tai patartina daryti, kai iškyla nauja grėsmė nacionaliniam saugumui. Tų metų sausį lietuvių tauta laimėjo šimtmečio pergalę prieš neribotos galios kariauną. Mums gelbėjo Vakarų moralinė parama ir žiniasklaida. Ši ilgoka citata taupiai ir reljefiškai nušviečia pirmaisiais atgautos nepriklausomybės metais kilusių grėsmių istoriją.

Verta pažvelgti į laikotarpį likus metams iki Lietuvos įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą. Rusijos geopolitinė kova dėl Baltijos krantų tęsiasi nuo Ivano IV laikų. Kolonijinės imperijos strateginiai tikslai nepasikeitė. Iš čia plaukia du esminės svarbos, nors toli gražu nenaui pastebėjimai.

Rusija dar negeba būti nedidelių kaimyninių valstybių nacionalinio saugumo garantu. Ji nesukaupė nei demokratijos patyrimo, nei linkusi pripažinti tautų laisvo apsisprendimo teisės. Ši realybė verčia išmukti gyventi niekada nesilpninant budrumo. Reikia patiems sau atsakyti į nepračiusį aktualumo klausimą – kaip ir kokia kaina galėtume apginti nepriklausomybę.

Antra, XX amžiaus patirtis rodo, kad tris kartus skelbta Lietuvos Respublikos nepriklausomybė niekada nebuvo saugi. Susiformavus Europos Sąjungai atsirado reali galimybė iš esmės sustiprinti Lietuvos nacionalinį saugumą stojant į NATO ir ES.

“Centro” planai

Artimojo užsienio “Centras” parengė apmąstyta Lietuvos valstybės teigiamo įvaizdžio sunaikinimo planą, kurį įgyvendinus būtų žymiai paprasčiau įtempti Lietuvą į NVS erdvę. Integracijai į Vakarų sistemas Lietuva rengėsi nuosekliai. Valstybingumo priešininkams pavyko įgyvendinti didžiąją dalį “kišeninio prezidento” scenarijaus. Sumaištis buvo nuosekliai eskaluojama. “Centras” gerai ištyrė Lietuvos Konstitucijos ir įstatymų spragas ir operatyviai išsviesdavo vis naujas provokacijas. R.Pakso prezidentavimo metų rezultatas – visa tona apkaltos popierių, valstybės valdymo suirutė ir didžiulė protų sumaištis visuomenėje.

“Centras” siekia, kad Lietuvoje nebūtų stiprių vadovų. Prieš dabartinius, išskyrus prezidentą, yra sukurti arba tebekuriami “kompromatai”. Norima įteigti, jog po sovietmečio Lietuvoje nėra nė vieno padoraus lyderio, išskyrus valstybės vadovą. Imperinis rublis per mėnesį “sukuria” naują Darbo partiją, neturinčią nei politinės programos, nei kokio nors “gelbėjimo” veiksmų plano, bet pažadai pataisyti viską ir nedelsiant žarstomi be saiko. Naujasis “gelbėtojas” taiko į valdžios olimpą.

Viena iš svarbiausių “Centro” užduočių – “teisėtomis” priemonėmis

perimti valstybės valdymą, būtent – pakeisti atsakingus pareigūnus savo žmonėmis ir pirmiausia jėgos struktūrose. Tai nelabai sekasi, nors prezidentūroje dūžia visas širšynas.

“Centru” ypač rūpi, kad Lietuvoje ne stiprėtų, o silpnėtų tautinė ir pilietinė savimonė. Prezidentūra atvirai grumiasi su Vyriausybe ir Seimu. To dar Lietuvoje nebuvo. Visuomenė skaidoma ir priešinama pagal iš istorijos sąvartyno atkapstyta ir šiek tiek pataisyta “klasių kovos” pseudomokslinę teoriją. Atsiranda žmonių, kurie patiki “gelbėtojo” tuščiažodžiais pažadais.

Žaisti valstybės likimu negalima

Tolydžio didėjanti sumaištis ir teisinis nihilizmas kelia susirūpinimą visiems sąmoningiems piliečiams. Grupė šviesuomenės atstovų kovo 3 d. kreipėsi ne į juos galutinai nuvytusį prezidentą, o į A.Brauską: “Mes kviečiame Jus, Pone Premjere, ne tik kaip Vyriausybės, bet ir kaip valdančiosios Socialdemokratų partijos vadovą, užimti principingą ir aktyvią poziciją, ginant demokratinę, teisinę, vakarietišką Lietuvą. (...) Aplinkybės taip lėmė, kad Jums ir Jūsų vadovaujamos partijos nariams šiuo metu tenka didžiausia atsakomybė už Lietuvos valstybės ir tautos likimą. Niekas kitas šios atsakomybės naštos iš Jūsų perimti negali.”

Pasirašiusieji netiesiogiai primena premjerui, kad R.Paksas laimėjo prezidento rinkimus su netiesiogine, tačiau svaria ir lemtinga socialdemokratų partijos parama.

Seimas nutarė pradėti apkaltą prezidentui ir nelaukti Konstitucinio Teismo išvadų. Stiprėja suvokimas, kad toliau žaisti valstybės likimu, tautos gerove ir net pačia nepriklausomybe nebegalima.

Pirmaisiais Antrosios Respublikos metais Lietuvos nepriklausomybę, jos garbę ir dar gležnutį tarptautinį pripažinimą gynė Atkuriamasis Seimas, susiformavusi diplomatija, vadovaujami valstybės vadovo ir aktyviai remiami visos tautos.

Keturioliktaisiais – valstybės vadovas “sąmoningai laužo Konstituciją ir įstatymus, griauna teisinės valstybės pamatus, nesulaukdamas demarso demokratinį politinių jėgų atsako.” (Citata iš šviesuomenės 2004 03 03 krcipimosi į premjerą.)

Seimas tampa lyg ir prisiekusiųjų teismu. Jo valia gali būti sustabdytas valstybės griovimas, apginta valstybės garbė ir nesulpnintas nacionalinis saugumas. Premjero įtaka šiuo atveju iš tikrųjų yra lemianti. Nemažiau svarbus vaidmuo ir atsakomybė už valstybės likimą tenka ir Seimo pirmininkui.

Tai suvokia visi piliečiai. Kovo 11-osios metinės morališkai įpareigoja valstybės politikus dar kartą apsispręsti, nors Rubikonas buvo peržengtas prieš keturiolika metų.

Kovo 11-oji – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena

(atkelta iš 1 psl.)

Sovietų okupantams laisvės siekių palaužti nepavyko. Po 1990 m. kovo 11-osios nepriklausomybės paskelbimo siekdami palaužti lietuvių tautos valią okupantai griebėsi kraštutinių priemonių. 1990-1991 metai tapo lemtingu egzaminu paskelbtai nepriklausomybei išlikti.

Dabar iškyla klausimas, kaip tą iškovotą nepriklausomybę išsaugoti, kai visuomenės supriešinimas didėja. Vyrauja egoizmas, gobšumas, grupiniai interesai užgožia valstybinius.

Buvę komunistai nesiteikė Lietuvos istorijos pateikti faktų švie-

soje. Ne ugdė, bet slopino jaunimo tautinę, pilietinę sampratą. Atsidūręs svetur kosmopolitizmo dvasia auklėtas jaunimas gali nutautėti, nutraukti ryšius su tėvyne.

Prisidengus demokratija bei socialinėmis problemomis, ignoruojant teisine institucijas, vyksta atviras valstybės griovimas. Tam padeda visuomenės sąmoningumo stoka bei neaiškios paskirties pinigai. Turėtų būti žinoma, kad svetimšaliai į valdžią veržiasi ne iš meilės Lietuvai. Pro abejingumo skraistę reikėtų pažvelgti ir objektyviai įvertinti, kas vyksta greta mūsų.

Kazimieras
SAVIČIUS

Seimo narė Rasa JUKNEVIČIENĖ

Galingi “Mažeikių naftos” burtai

Mūsų krašte itin mėgiami burtažodžiai. Ypač politikoje. Vieną jų iki šiol buvo galima laikyti stebuklingu – tai bet koks žodžių junginys su “Mažeikių nafta”. Pavyzdžiui, skausmo pervertu veidu pasakius: “O ką jie “Mažeikių naftai” padarė?”, prieš akis iš karto iškyla “blogiečiai” amerikiečiai ir konservatoriai, “gerietis” R.Paksas ir jo draugai. Kyla kraujospūdis, dažnėja pulsas, apima neviltsis ir norisi keršto.

Pasakose užburtus žmones paprastai atburia. Jie pagaliau supranta buvę užburti ir laimingai be rūpesčių toliau gyvena. Tikrame gyvenime būna sudėtingiau. “Mažeikių naftos” burtai, prasidėję vieną rudenį nuo Rolando Pakso pasakytos jausmingos kalbos per televiziją, sklaidosi sunkiai ir lėtai.

Taigi ką jie padarė “Mažeikių naftai”?

Skirtingai nuo bankrutavusių “Inkaro” ir “Bangos”, skirtingai nuo staklių gamyklos likimo Kaune, “Elfos”, “Ventos” ir kitų Vilniuje, “Sirijaus” Klaipėdoje, “Auridos” Panevėžyje ar “Nuklono” Šiauliuose, “Mažeikių nafta” dabar dirba sėkmingai, tūkstančiai žmonių Mažeikiuose turi gerai mokamą darbą.

Atkreiptinas dėmesys – “Mažeikių nafta” dirba pagal tą pačią 1999-ųjų sutartį, kurią iki šiol garsieji burtininkai vadina “pražūtinga”. Beje, “Mažeikių naftos” vadybai vadovauja amerikietis, jų nemažai ir tarp kitų gamyklos vadybininkų.

Burtams visada naudojami magiški skaičiai. Garsiausias ir stebuklingiausias skaičius šiandieniniame burtininkų arsenale – 1,5 milijardo. Kadangi mažą pensiją gaunančiam žmogui ir 1,5 tūkstančio daug, tai 1,5 milijardo jau magiškas. Šis skaičius, kartotas keletą metų, įkaltas į smegenis lygvinis – štai tiek pinigų pavogta, atimta, išvežta, paslėpta ir panašiai.

Neseniai pasakėme: kiekvienas, ir toliau paistantis apie neva pavogtus

1,5 milijardo arba apie neva padarytą žalą už 1,5 milijardo, bus duodamas į teismą. Burtininkai aptilo. Bet ar ilgam?

Ta 1,5 milijardo žalos istorija tokia: tai paskolinti pinigai, kurie su 10 proc. (!) palūkanomis tvarkingai grįžta į valstybės biudžetą. Dabartinė “Mažeikių naftos” valdytoja “Jukos” net mėgino derėtis su Vyriausybe, kad leistų paskolą gražinti anksčiau. Nebuvo pritarimo, nes Vyriausybei neapsimoka atsakyti papildomų pajamų, gaunamų iš palūkanų. Skolos bus pradėtos gražinti pagal sutartį, paskolinti pinigai niekur nedingo. Tačiau kas gi tie burtininkai, “Mažeikių naftą” taip meistriškai apipynę magiškais burtažodžiais?

Akys krypsta į Rusijos bendrovę “LUK’oil”, kurios interesai dėl “Mažeikių naftos” buvo (atrodo, kad ir tebėra) akivaizdūs. “LUK’oil” interesai rado atgarsį tuometinės R.Pakso Vyriausybės, jo paties veiksmuose. Gal todėl, kad R.Pakso verslo interesai Chanty Mansijske buvo bendri su “LUK’oil”? O gal verta kapstyti giliau? Anksčiau ar vėliau visa tai paaiškės, o kol kas verta prisiminti ir R.Pakso bičiulio J.Borisovo dokumentuose rastą planą “Strekoza”. Atkreiptinas dėmesys – kaip pagrindinį įrankį siekiant sukompromituoti jau dabartinę valdančiąją daugumą buvo rengtasi vėl naudoti “Mažeikių naftą”. Kol kas gyvename užburti. Tačiau kaip paspartinti išsivadavimą nuo burtų? Vienintelis vaistas – baigti kalbėti burtažodžiais ir “Mažeikių naftos” istoriją ištyrėti iš esmės, atsakant į svarbiausius klausimus. Jie paprasti:

- Kokius nuostolius valstybė būtų patyrusi, jei sutartis 1999-aisiais nebūtų pasirašyta? Viena ir dabar aišku – vien paskolų už Būtingės naftą per metus iš biudžeto būtų reikėję gražinti už 800 milijonų litų. Gamyklai bankrutavus tūkstančiai žmonių būtų išėję į gatvę.

(keliamą į 5 psl.)

Žinios iš Seimo

Seimas atsigręžė į NATO

Kairiųjų valdomas Seimas su malonumu minėjo Kovo 8-ąją – Tarptautinę moters dieną ir gana vangiai pradėjo pirmąjį apkaltos prezidentui Rolandui Paksui proceso posėdį. Posėdis, pirmininkaujamas Aukščiausiojo Teismo pirmininko Vytauto Greičiaus, tetruko vos dešimt minučių. Tiek laiko prireikė pirmininkui užimti savo vietą, iš Č.Juršėno perimti insignijas: plaktuką ir skambutį. Per tas 10 minučių gynyba ir kaltintojai pareiškė, kad apkaltos posėdis nukeliamas, kol savo išvadas pateiks Konstitucinis Teismas. Jis paprašytas įvertinti, ar prezidentas savo veiksmais šurkščiai pažeidė Konstituciją, kaip nustatė Seimo specialioji tyrimo komisija. Konstitucinis Teismas Seimo prašymą pradės svarstyti kovo 16 dieną. Tiksliai nežinoma ar nenorint daryti spaudimo neskelbiama data, kada KT baigs savo darbą. Bet manoma, kad per mėnesį KT turėtų paskelbti savo išvadas.

Pertrauką padaryti nusprendė pirmininkas Vytautas Greičius atsižvelgdamas į kaltintojų ir gynybos pageidavimą.

„Prašome padaryti pertrauką, kol KT pateiks išvadas, ar konkretūs prezidento veiksmai prieštarauja Konstitucijai“, - sakė kaltintoju paskirtas liberalcentristas parlamentarar Raimundas Šukys. Kaltintojų nuomone, Seime ir Konstituciniame Teisme negali vienu metu vykti liudytojų apklausa, nes tai gali būti įvertinta kaip spaudimas teismui.

„Palaikome kaltintojų nuomonę, jog reikia palaukti KT išvadų“, - sakė prezidento interesams atstovaujantis advokatas Kęstutis Stungys.

Be K.Stungio, pirmadienį įvykusiame posėdyje prezidentui atstovavo dar trys advokatai - Rimas Andrikis, Vytautas Sviderskis ir Kęstutis Švirinas. Kaltinimus prezidentui nagrinėjusi Seimo specialioji tyrimo komisija paskyrė penkis kaltintojus – Raimundą Šukį, Julijų Sabatauską, Gintarą Steponavičių, Jurgį Razmą ir Vaclovą Karbauskį.

Prezidentas kaltinamas šurkščiai pažeidęs Konstituciją ir sulaužęs duotą priesaiką pagal šešis punktus. Seimui patvirtinus nors vieną kaltinimą, prezidentas bus nušalintas nuo pareigų.

Prognozuojama, jog balsavimas dėl prezidento nuša-

Ingrida VĖGELYTĖ

linimo bus surengtas iki Lietuvos visateisės narystės Europos Sąjungoje pradžios - gegužės 1-osios. Tiksliau prognozavo Č.Juršėnas - balandžio viduryje.

Apkalta stojimui į NATO nepakenks

Tai pirmas apkaltos prezidentui procesas Europoje. Žinoma, visa Europa susirūpinusi ir susidomėjusi šiuo procesu, nes Lietuva tuo pat metu turėtų tapti visateise NATO ir ES nare. Tad neuostabu, kad jau pasipylė įvairūs vertinimai. Štai „Independent“ rašo: „Pirmasis Lietuvoje pradėtas apkaltos procesas užsitęs pakankamai ilgai, kad sugadintų Lietuvos stojimą į NATO kitą mėnesį. Daug kas mano, jog apkalta mes šešėlių ir Europos Sąjungos plėtrai gegužės pirmąją, kai prie ES prisijungs 10 šalių, tarp jų Lietuva.“ „Independent“ pažymi, jog politinė krizė Lietuvoje stiprėja tuomet, kai Lietuva už šnipinėjimą išsiuntė tris rusų diplomatus ir auga įtampa tarp Lietuvos ir Rusijos. Maskva taip pat pasakė nepakęsianti NATO pajėgų išdėstymo Baltijos valstybėse.

Kovo 9 d., Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos išvakarėse, Seime buvo pateiktas ir svarstytas Šiaurės Atlanto sutarties ratifikavimo projektas, kuriam balsų dauguma pritarta.

Svarstymo metu kalbėjęs prof. Vytautas Landsbergis priminė dešimties metų kelią, kurį nuo nerealia atrodančios svajonės iki NATO slenksčio nuėjo nepriklausomybę atkūrusi Lietuva.

„Svarstomas dokumentas turi ypatingą istorinę reikšmę, - sakė V. Landsbergis. - Yra pasaulyje Jungtinės Tautos, kur susitinka ir demokratinės, ir nedemokratinės valstybės. Ir yra Šiaurės Atlanto sąjunga, kurios vardas galėtų būti - Suvienytos demokratijos. Atrodo, jau ranka pasiekiamas šis ilgametis tikslas - būti Suvienytoje demokratijoje. Tikslas, kuris pirmiausia atkurtos nepriklausomybės metais buvo aiškus - kaip vienintelė galimybė išlikti savimi ir laisvėje kurti vakarietišką demokratiją, nors, kita vertus, daug kam Vakaruose ir pačioje Lietuvoje atrodė mažai realus dalykas, dažnai kalbant ir girdint, kad Rusija vis tiek neleis, o Vakarai nedarys to, ko nenorės Rusija, ir t.t. Mūsų šiauriniai kaimynai net buvo

šiek tiek nuleidę rankas ir kalbėdavo, kad reikia stengtis eiti į Europos Sąjungą, nes tai realus dalykas, o NATO - nerealus dalykas. Mes galvojome kitaip, mes dirbome abiem kryptimis.

Pradžią buvo padaryta 1992 m. NATO gen. sekretorius pasakė, jog jų pareiga yra užtikrinti, kad Lietuvos laisvė būtų apsaugota visiems laikams. Po to įvykę rinkimai Lietuvoje į valdžią atvedė partiją su programoje įrašytu valstybės neutralitetu. Aš turiu priminti šiek tiek tikrovės ir kartu tam tikrų specialių nuopelnų toje partijoje.

Seimo opozicija 1993 m. inicijavo visų Seimo partijų pasitarimą, - pavyko tai pasiekti dėl nacionalinio Lietuvos tikslo. Noriu pažymėti lemiamą - teigiamą lūžį valdančiojoje LDDP. Jeigu viršų valdančiojoje partijoje būtų paėmę stribinės mąstysenos veikėjai ir tariamo neutraliteto platforminiai šalininkai, šiandien būtume nežinia kur. Tačiau nugalėjo sveikas protas ir valstybinė atsakomybė. Pasiekę politinį sutarimą, visi džiaugėmės artėjant NATO viršūnių susitikimui. Prezidentas A. Brazauskas parašė laišką NATO gen. sekretoriui Manfredui Vernerui dėl Lietuvos apsisprendimo ir išreiškė valią siekti narystės NATO.

1996-2000-ųjų laikotarpis buvo reikšmingas laikantis partijų vienybės dėl Lietuvos nacionalinio saugumo koncepcijos. NATO narystės tikslas tapo Lietuvos įstatymu. Buvo sukurta šiuolaikinė vakarietiška kariuomenė ir apsispręsta vėlgi įstatymu dėl reikiamo Lietuvos gynybinės parengties finansavimo, kurį inicijavo prezidentas V. Adamkus. Taipėjome nusibrėžtu keliu. Žinoma, didžiulį darbą turėjo padaryti ir mūsų diplomatai. Ir tada, ir ligi šiol.

Praha, Vilnius ir šiandien - yra to kelio baigiamieji ženklai. Nors pastarąjį pusmetį matėme ir pastangų - nežinia, sąmoningų ar nesąmoningų - kuo labiau sukompromituoti Lietuvą kaip būsimą NATO narę, nesugebančią saugoti net paprastų valstybės paslapčių, nestabilią ir iš pažiūros tolstančią nuo konstitucinės demokratijos. Bet vienybė ir sveikas protas pasirodė pajėgesni ir leidžia viltis, kad kelią į NATO ne tik užbaigsime, bet ir išvengsime blogos charakteristikos, kuo nors ribojančios mūsų visavertę narystę.”

Žemės reforma, pasėlių deklaravimas ir cukraus perteklius

Kovo 1 d. Tėvynės sąjungos frakcija susitiko su Žemės ūkio ministerijos sekretoriumi Vytautu Grušausku, Nacionalinės žemės tarnybos direktoriumi Kaziu Maksvyčiu ir žemės ūkio specialistais. Buvo apgailėstauta, kad ministras J. Kraujelis paskutinę minutę pranešė negalėsiąs dalyvauti. Aiškintasi, kaip vyksta žemės reforma, kokie žemės grąžinimo reikalai, kaip pasirengta pasėlių plotų deklaravimui, kodėl Lietuvoje susikaupė net 64 tūkst. tonų perteklinio cukraus, už kurio realizavimą valstybė turės primokėti 50 mln. Lt, ir kt.

Surengti susitikimą paskatino Šakių ir kitų rajonų žemdirbių kreipimaisi į Vyriausybę, Seimo kaimo reikalų komitetą bei Žemės ūkio ministeriją. Tam, kad ūkininkai gautų tiesiogines išmokas už pasėlių plotus, reikia žemėlapuose tiksliai įbraižyti žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotų ribas. Tai reikia atlikti nuo kovo 1 d. iki birželio 1 d.

„Šitie įbraižymai žemėlapuose turi būti labai tikslūs, - į klausimą, kodėl prireikė sušaukti šį TS frakcijos narių susitikimą su atsakingais žemės ūkio organizacijų pareigūnais, atsako Seimo narys Arvydas Vidžiūnas. - Iki 3 proc. netikslumai dar bus nebaudžiami, bet jeigu tie netikslumai bus didesni - žemdirbiui prasidės problemos. O tų netikslumų yra didelių. Trylika metų vyko reforma, trylika metų už matavimus buvo mokami pinigai, trylika metų žmonės manė, kad jie jau turi tikslus savo nuosavybės dokumentus ir tikslias pasėlių plotų ribas, o pasirodo, kad žemę reikia permatuoti iš naujo. Yra padaryta daugybė klaidų, netikslumų, daugelis dalykų vėluoja. Mums rūpėjo išsiaiškinti, ar dėl Žemės ūkio ministerijos reikalai ir vėl nepavėluos. Dabar žmogus pats turi samdyti matininką, pats braižyti sklypus žemėlapuose. Matininkai už geodezinius matavimus žada imti net 50 Lt už 1 ha, o Žemės ūkio ministerijos pareigūnai sako, kad užteks ir 5 Lt. Žmonės neturi informacijos, o dėl to kyla daug nerimo.

Norėjome pasiūlyti ir dėl kitų dalykų, nes žmonėms labai trūksta informacijos. Informacija iš Žemės ūkio ministerijos, iš Žemės ūkio rūmų, iš Nacionalinės žemės tarnybos labai vėluoja.

Iš kur rasis tų papildomų specialistų matuotojų? Sako, kad yra pasamdyti seniūnijos žmonės. Nėra specialistų seniūnijose. Dar vienas dalykas: kas atsakys už netiksliai

atliktus sklypų matavimus, kai, pvz., du sklypai iš dalies persidengia. Atrodytų, kad už tas matavimo klaidas turėtų atsakomybę prisiimti valstybės institucijos, bet pasirodo, turi prisiimti sklypo savininkai - jie siunčiami į teismą.”

Deklaruosiančių pasėlių žemdirbių bus apie 257 tūkst., bet Žemės ūkio ministerijos pareigūnai patikino, kad šis darbas bus atliktas laiku.

Susitikime dalyvavęs prof. V. Landsbergis išreiškė nuogąstavimą, ar dėl vango Lietuvos žemdirbių nepatenks europinių fondų lėšos, ir išreiškė nepasitenkinimą, kad iki šiolei nėra sutvarkyta žemės nuosavybė, pvz., kol kas neįforminta privati žemė laikoma valstybės, ir tai jau Konstitucijos pažeidimas.

Informuota, kad iki šios dienos Lietuvoje jau grąžinta 87,8 proc. prašymuose atkurti nuosavybę nurodyto žemės ploto ir kad grąžinimo reikalus ketinama baigti iki 2005 m. Frakcijos nariai tuo suabejojo, nes per pastaruosius ketverius metus pasistūmėta tik 6 proc. nuo 2000 m. buvusio 81 proc. Ir likę patys sudėtingiausi nuosavybės grąžinimo darbai. Iškilio klausimas dėl žemės vertės nustatymo metodikos nebuvimo, todėl perkeliant žemę iš vienos vietos į kitą pasitaiško kuriozinių atvejų.

Plačiau sustota ties Lietuvoje gausiai susikaupusio perteklinio cukraus problema. „Lietuvoje buvo tikimasi, kad cukraus vartojimas augs, kad iš ES bus gaunamos didesnės kvotos, kad bus mažinama kontrabanda, o kas atsitiko: neryžtingas Žemės ūkio ministerijos nusišalinimas ir neryžtinga kova su kontrabanda rodo, kad keletus metus fabrikuose kaupėsi neišvežamas cukrus. Be pagalbos neapsimoka išvežti į trečiąsias šalis. Stojant į ES šių atsargų neturi būti, kad cukrus nepatektų į ES rinką. Susikaupė 64 tūkst. tonų. (keliamo į 4 psl.)

Žemės reforma, pasėlių deklaravimas ir cukraus perteklius

(atkelta iš 3 psl.)

Visas tas kiekis yra Danisko fabrikuose, t.y. Kėdaičiuose ir Panevėžyje", – po susitikimo komentavo Seimo narys Arvydas Vidžiūnas.

„TS frakcijos nariams atrodo nesuprantama ir nepateisinama Vyriausybės politika cukraus sektoriuje: žinant, jog ankstesniais metais sandėliuose buvo sukaupti dideli perteklinio cukraus kiekiai, vis tiek cukrinių runkelių augintojams pastaraisiais metais buvo suteikiamos didelės kvotos ir nesimta kitų priemonių, – sako Seimo narys Jurgis Razma. – Ką tik paskirta 50 mln. Lt subsidija už sukaupto perteklinio cukraus išvežimą. O tai visų mokesčių mokėtojų pinigai. Taigi vėluojantys, neryžtingi, neprincipingi sprendimai neskatina nei sektoriaus plė-

ros, nei yra finansiškai pažangūs. Tai protegavimas vieno sektoriaus.

Mes susitikime kėlėme ir klausimą, kodėl taip pavėluotai buvo apmokestinta izogliukoze – likus tikrai dviems mėnesiams iki sprendimo galiojimo pabaigos. Mane sudomino ministerijos sekretoriaus pareiškimas, kad izogliukoze – sirupo tirpalą – įveždavo konkreti viena verslo grupė. Čia neatmestinas tam tikrų interesų pasireiškimas, nes kiti cukraus sirupai buvo apmokestinti. Tokia privilegija verčia domėtis toliau, ar kokie nors ryšiai nesieja tos grupės savininkų, vadovų su įtakingais žmonėmis. Ir visus šiuos protekcinius sprendimus šandien dengia 50 mln. Lt iš visų mūsų kišenės."

"Tremtinio" inf.

Atgarsis

Sušildė užantyje gyvatę

Klubas "Indraja", kuriam priklauso rašytojai, dailininkai, muzikai, chorvedžiai, gydytojai, mokslininkai ir kiti iškilūs kilę iš Utenos krašto žmonės, susibūrė Vilniuje.

Stebėjau ir gėrėjausi šio klubo veikla. Buvau sužavėta "Indrajos" chorą, kuris giedojo Dengailiuose per GULAG'o kankinio arkivyskupo Mečislovo Reinio minėjimą.

Deja, vasario 12 d. rajoniniame laikraštyje "Utenis", Ričardo Kalyčio straipsnyje "Gimtųjų laukų šauksmas", perskaičiau šoką sukeltą sakinį: "Pokario rezistentai keikia prakeikia M.Ivaškevičių, parašiusį romaną "Žali" apie mėšlinus pokario banditus, o "Indrajos" klubas jį garbinga premija apdovanojo."

Išaiškėjo ir šios premijos rėmėjas. Tai Seimo narys Algimantas Matulevičius. Jis kiekvienos šventės proga Utenos bažnyčiose stengiasi

dalyvauti ir visada sėdi pirmame suole... Apie tokius Jėzus yra pasakęs: "Vargas jums, fariziejai! Jūs taip mėgstate pirmąsias vietas sinagogose ir sveikinimus turgavietėse. Vargas jums! Esate lyg apleisti kapai, kuriuos žmonės nepastebėdami mindžioja."

Pinigus, skirtus M.Ivaškevičiui premijuoti, A.Matulevičius perdavė "Indrajos" klubo pirmininkui, o šis įteikė juos autoriui.

Buvusių politinių kalinių "Kolymos bendrija", kuriai priklauso buvusios gen. J.Žemaičio ryšininkės, ruošiasi M.Ivaškevičių paduoti į teismą dėl garbės ir orumo pažeminimo. Mat jis parašė ne šiaip sau romaną iš partizanų gyvenimo su pramanytais siužetais ir sugalvotomis pavardėmis bei vardais, bet konkrečiai įvardijo partizanų vadus.

Elena BUDNIKIENĖ

TS kandidatų į ER pristatymas apskrityse (prieš reitingavimą)

Kovo 13 d., šeštadienį, 11 val. Kaunas; 15 val. Marijampolė (iš Vilnius išvyksta 9.30 val.)

Kovo 14 d., sekmadienį, 11 val. Vilnius; 16 val. Alytus (iš Vilniaus išvyksta 14.30 val.)

Kovo 20 d., šeštadienį, 11 val. Panevėžys; 16 val. Utena (iš Vilniaus išvyksta 9.00 val.)

Kovo 21 d., sekmadienį, 11 val. Klaipėda; 16 val. Šiauliai (iš Vilniaus išvyksta 8.00 val.)

Dėl informacijos kreiptis tel. (8-5) 2615736.

Valstybės reikalai – paskutinėje vietoje

Premjeras A.Brazauskas pripažino, kad daugiau kaip valandą bandė įtikinti prezidentą R.Paksą atsistatydinti nelaukiant apkaltos proceso Seime pabaigos, tačiau R.Paksas savo nuomonės nepakeitė. Į šį aklą užsispyrimą bet kokia kaina likti valdžioje atkreipė dėmesį Didžiosios Britanijos žiniasklaida, konkrečiai – įtakingas Londono laikraštis "Independent" ir BBC radijas. Šis radijas netgi atsiuntė į Vilnių specialų korespondentą. Kaip teigė BBC radijo politikos apžvalgininkas, R.Pakso apkalta ir pastarojo meto politiniai įvykiai Lietuvoje mes šešėlių netik Lietuvai, bet ir visai Europos Sąjungai. Tiesa, BBC nemano, kad Lietuva nebus priimta į NATO ir ES, tačiau pažymi, jog Lietuvai dar ilgai neigiamai atsirūgš šis skandalas.

Panašiai įvykius komentuoja ir Vokietijos spauda. Laikraštis "Die Welt" rašo, kad užsienio politikai ir valstybių vadovai visokiais būdais vengia kontaktų su Lietuvos prezidentu ir baiminasi būti nufotografuoti tiesiant ranką pasisveikinti su R.Paksu. Be to, Vakarų šalių spaudoje rašydama apie Lietuvos įvykius ir R.Pakso apkaltą nedviprasmiškai užsimena apie Rusijos įtaką procesams, vykstantiems Lietuvoje. Primenama trijų rusų šnipų išsiuntimą iš Lietuvos, taip pat nedviprasmiškus Maskvos grasinimus ir įspėjimus imtis atsakomųjų veiksmų, jeigu Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse būtų įkurtos NATO bazės.

Šiaip ar taip, apkaltos procesas R.Paksui prasidėjo. Seimui pakako tik trylikos minučių apsispręsti, jog apkalta Seime prasidės tik gavus Konstitucinio Teismo išvadą. Kada bus paskelbtas Konstitucinio Teismo sprendimas, niekas nesiryžta prognozuoti. Akivaizdu viena – prezidentas ir jo advokatai imsis visų priemonių, kad apkaltos procesas tęstųsi kiek galima ilgiau. Seimo Statutas gali būti pakoreguotas taip, kad nereikėtų Seime kartoti tų pačių procedūrų kaip ir Konstituciniame Teisme. Pirmiausia iš naujo apklausiant tuos pačius liudininkus. Dėl šio Seimo Statuto pakoregavimo gana dviprasmišką poziciją užima valdančiosios socdemų partijos veikėjai. Štai Vytenis Andriukaitis išmąstė, jog pakoreguotas Statutas esą duosias papildomų kozirų R.Paksui ir jo advokatams. Vienas jų – G.Baublys jau pareiškė, jog bet kokios Konstitucinio Teismo išva-

Įvykiai, komentarai

dos tebus tik rekomendacinio pobūdžio, todėl visas procedūras, įskaitant ir liudininkų apklausą, reikės pakartoti Seime. Taigi R.Pakso ir jo komandos strategija ir taktika pakankamai aiški – vilkinti apkaltą iki begalybės. O tam pavykus į Seimą ateis V.Uspasichas ir vadinamieji liberalai demokratai bei kiti prorusiški veikėjai, ir viskas nurims.

Prisidirbo

Valstybės saugumo departamento kolegija pašalino iš pareigų Alytaus VSD padalinio vadovą Albertą Sereiką už neteisėtą slaptų dokumentų perdavimą prezidentui R.Paksui. Ši operatyvinė byla buvo apie "Alitos" įmonės privatizavimą. VSD speciali komisija taip pat nustatė, jog nebuvo jokio dokumentų klastojimo, apie ką net keletą kartų kalbėjo R.Paksas, paskelbęs Saugumo departamentą didžiausiu savo priešu. Tiesa, prieš ir šamoklininkų, be VSD, priskirtas ir Konstitucinis Teismas, kurį vienas iš R.Pakso gynėjų – "tautos pažangietis" E.Klumbys, pastaruoju metu nusišnekantis labiau už savo kolegas R.Pavilionį ir V.Šustauską, pavadino netikusia institucija, o jo sprendimų išvis nepripažįstąs. Kai taip kalba parlamento nariai, iš tiesų neįauku darosi, kad gyvename valstybėje, kurioje parlamentaras niekina aukščiausią valstybės teisinę instituciją. Tačiau ką kalbėti apie Seimo narį, jeigu pats prezidentas suteikia sau teisę nepaisyti jokių įstatymų.

Kaip žinoma, pats grubiai pažeidęs įstatymą A.Sereika didžiavosi tuo, kad neteisėtai perdavė operatyvinę VSD bylą R.Paksui ir netgi prilygino save Sausio 13-osios didvyriams. Toks uolumas neliko nepastebėtas ir prezidentas žadėjo paskirti jį į aukštesnes pareigas. Kaip bus dabar – neaišku, nes, pagal galiojančius įstatymus, A.Sereika negalės penkerius metus dirbti valstybinėje tarnyboje. Taigi jokia valstybės institucija išvartyto VSD darbuotojo į darbą tikrai nepriims. Todėl belieka tik prezidentūra, kuriai jokie įstatymai negalioja. Įdomu, kiek dar ilgai R.Paksas tyčiosis iš Konstitucijos ir įstatymų.

Kremlius skaičiuoja Rusijos ubagus

Kiek žmonių Rusijoje gyvena žemiau skurdo ribos, skaičiuoja kas tik netingi. Ministrai, jų pavaduotojai, net pats prezidentas Vladimiras Putinas pateikia vis kitus

skaičius. Ministras Počinokas savo specialiame pranešime Rusijos prezidentui V.Putinui pažymėjo, jog šiuo metu Rusijoje žemiau skurdo ribos gyvena 27,8 mln. žmonių. O prieš pusmetį šio ministro pirmoji pavaduotoja Karelova visam pasauliui girdint pranešė, jog tokių nelaimėlių Rusijoje yra 33 milijonai. Galima priminti, kad ministras Počinokas ypač akcentavo, jog prieš V.Putino atėjimą 1999 metais bėdžių, gyvenančių žemiau skurdo ribos, buvo 41,2 milijono. Nepraėjus nė mėnesiui ta pati viceministrė Karelova vėl padarė naują "atradimą" – paskelbė, jog 2002 metais tokių nelaimėlių buvo 42 milijonai. Taigi oficialiai paneigė savo viršininko Počinoko žodžius, kad atėjus į Kremlį naujam carui V.Putinui skurdas Rusijoje pastebimai sumažėjo. Tokie pareiškimai ir skaičių manipuliacija davė puikią progą Rusijos žurnalistams pasišaipyti, jog Rusijos ministrai ir jų pavaduotojai nežino tikrosios padėties ir apie vargstančius Rusijos žmones mažai nutuokia. Kai kurių ekspertų duomenimis, Rusijoje žemiau skurdo ribos gyvena daugiau kaip 50 milijonų žmonių iš 140 mln. gyventojų. Ta proga vertėtų priminti, jog dauguma skurdžių gyvena kaime. Taigi taip yra, nepaisant to, kad Rusijoje nebuvo jokio V.Landsbergio, "sugriovusio klestinčius kolchozus".

Pagaliau pernai, gruodžio 18 d., per visus Rusijos televizijos kanalus prezidentas V.Putinas užtikrintai pranešė galutinį Rusijoje gyvenančių vargšų skaičių. Tokių, pasirodo, esama 31 milijonas. Taigi V.Putinas yra įsitikinęs, jog gyvenančiais žemiau skurdo ribos reikia laikyti tuos, kurių pajamos mažesnės oficialiai nustatytos skurdo ribos, kuri yra 2121 rublis. Koks skrupulingas tikslumas! (Pagal dabartinį valiutų kursą, 10 Rusijos rublių – 0,9892 lito.)

Prezidentas V.Putinas pranešė tautai tai tarsi negirdėjęs, ką pasakė prieš pat jo kalbą per televiziją numylėtinė Sankt Peterburgo gubernatorė Valentina Matvienko. Ji pareiškė, jog nuo šiol pagrindinis jos rūpestis bus padėti išgyventi tiems, kurių atlyginimai mažesni kaip 600 rublių! Pasirodo, antrajame Rusijos mieste tokių nelaimėlių yra labai daug, o V.Putino skelbiamas pragyvenimo minimumas jiems tikrai sapnuojasi. Prieš pat atstatydinimą premjeras Michailas Kasjovonas pranešė, kad žemiau skurdo ribos Rusijoje gyvena 27,8 mln. žmonių.

Parengė
Jonas BALNIKAS

Vardan gražesnės tėvynės Lietuvos ateities...

(atkelta iš 1 psl.)

Pareikštas įsitikinimas, kad TS mūsų siekių ir idealų neišduos, kad su mumis elgsis kaip su lygiais partneriais. Mes būsimė garbingi naujos TS nariai, ne tik mokantys nario mokesčių, bet ir savo idėjiniu ir tautiniu sąmoningumu šią gausią partiją stiprinantys ir palaikantys.

Taip pat buvo išreikštas apgailėstumas ir atsiribojimas nuo V.Petkaus buv. politinių kalinių grupės veiksmų ir pareiškimų bei LPKTS Vilkaviškio sk. narių abejingumo. Ir kokią gi teigiamą įtaką galima padaryti greta mūsų esantiems broliams ir sesėms, jei jau mes ir patys kartais pasimetame ar net pasiklystame lemtingais tėvynės gyvenimo momentais?

Ir tokiu mūsų abejingumu stengiamasi pasinaudoti. Jeigu ir toliau mūsų pozicija bus tyli ir abejinga, tai ne tik mūsų, bet ir visos mūsų tėvynės Lietuvos galbūt laukia gan liūdnas likimas, už kurį atei-

Diskutuoja (iš kairės) LPKTS Vilkaviškio sk. pirm. V. Karalienė, TS narys B. Šalčius, Pilviškių seniūnas V. Judickas ir S.E. Poniškaitis

ties kartos gali dabartinei kartai iškelti rimtą nuosprendį.

Susitikimo pabaigoje kilo trumpa diskusija. Pilviškių seniūnas V. Judickas mano, kad mes turime save pristatyti jau kaip buvę tremtiniai arba jų atžalos, nes dalis jaunesniosios kartos esame gimę Lietuvoje. O Kromelienė pasidalijo mintimis apie savo šeimos skaudžią netektį. Visi su malonumu

išklausė Stasio ir Kęstučio Dambavų šeimų bei jų atžalų atliekamų lietuviškų patriotinių dainų.

Palinkėta iškelti žiemužei iš tėvynės padangės kartu su visomis negandomis ir visiems pajusti giedresnės pavasarinės nuotaikos alsavimą.

Stanislovas Eugenijus PONIŠKAITIS
R. Cėplos nuotraukos

Susijungė dviejų partijų skyriai Molėtuose

Nedideli buvo Molėtuose Tėvynės sąjungos ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos skyriai. Dabar jie susijungė į vieną – Tėvynės sąjungos skyrių. Dabar jau TS Molėtų sk. nariai yra buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai: Aleksandra Ivonytė, Genrika Abramava, Benediktas Budrys, Stanislovas Aleksiejūnas, Tadas Mindaugas Masėnas ir kiti. Ateityje narių skaičius dar išaugs. Per du mėnesius molėtiškiai buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai turi apsispręsti ir pareikšti savo norą būti TS nariu arba likti tik visuomeninėje LPKTS.

Balandžio pabaigoje Molėtų Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už mirusius ir gyvuosius buv. politinius kalinius ir tremtinius. Po pamaldų Molėtų parapijos namuose įvyks popietė. Joje bus sprendžiamas stojimo į TS ar likimo LPKTS visuomeninėje organizacijoje klausimas.

Jungiamajame skyriaus

susirinkime TS Molėtų skyriaus pirmininke išrinkta buvusi TS rajono vadovė Rita Andreikėnienė. Pirmuoju pavaduotoju, Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininku – 1941 m. ir 1948 m. (du kartus tremtas) Sibiro tremtinys, technikos mokslų daktar-

T.M. Masėnas (dešinėje) kaip visuomet nu- siteikęs rimtam darbui

ras, dabar Molėtų r., Alantos sav., Svobiškio k., ūkininkaujantis Tadas Mindaugas Masėnas. Kiti pavaduotojai – salantiškis Danielius Drazdauskas ir sugintiškis Antanas Kilbauskas. Patvirtinti kaimo reikalų (vadovas ūkininkas Virgilijus Šironas), švietimo (vad. Dubingių pagr. mokyklos dir. Virgini-

ja Navickienė), sveikatos apsaugos (vad. gyd. Albinas Jarašūnas) ir kiti komitetai. Finansiniais reikalais rūpinasi buv. tremtinė Genrika Abramova, organizaciniais – Nijolė Stalnionienė, krikščioniškaisiais – Irena Tarvidienė, raštvedyba – Filomena Jarašūnienė.

Artėjant rinkimams į LR Seimą ir Europos Parlamentą sudarytas TS Molėtų skyriaus rinkimų štabas, kuriam vadovaus Jonas Mazūra. Jo pavaduotojai – Virgilijus Šironas, Irena Jakubauskienė. Aptartos rinkimų į LR Seimą TS Molėtų skyriaus kandidatūros. Pasiūlytas TS tarybos narys Vilius Navickas, kuris iš Vilniaus dažnai atvyksta į Joniškio seniūniją, bendrauja su Molėtų krašto žmonėmis. Molėtiškiai turi ir kitą kandidatą į LR Seimą vienmandatėje apygardoje – TS Molėtų sk. pirmininkės pirmąjį pavaduotoją, mokslininką, ūkininką Tada Mindaugą Masėną.

Algirdas MEILUS
Autoriaus nuotr.

Paminėtas veiklos jubiliejus

Vasario 21-ąją Radviliškio rajono buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai šventė savo organizacijos – LPKTS veiklos 15 metų jubiliejų.

Susirinkimas prasidėjo pamaldomis bažnyčioje – šv. Mišias už mirusius ir gyvus sąjungos narius aukėjo klebonas G.A. Jonikas. Po pamaldų organizuotai nešdami valstybinę bei organizacijos vėliavas visi nužygiavo į Gražinos vidurinę mokyklą, kur vyko šventinis jubiliejinis minėjimas. LPKTS Radviliškio sk. pirmininkė Stanislava Janušonienė pakvietė tylos minute pagerbti išėjusius Anapilin sąjungos narius. Jubiliejinės veiklos šventės proga susirinkusius sveikino Radviliškio rajono meras A. Čepanionis, palinkėjo sveikatos, stiprybės, geriausios kūrybinės veiklos Lietuvos žmonių labai dirbant jau Tėvynės sąjungos sudėtyje. Klebonas dekanas G.A. Jonikas nuoširdžiai pasveikino sąjungos narius šventės proga, priminė jų kančias ir vargus tremties metais, iškęstą šaltį, alkį ir pažemimumus. Nepaisant kančių, vargų ir metų naštos, buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai išliko savimi, yra žvalūs ir veiklūs, sakė klebonas dekanas. Taip pat jis palinkėjo ir toliau veikti su žmogiška išmintimi, pasitikint Dievo palaima ir tikint savo Tėvynės gražesne ateitimi.

Jubiliejaus proga organizacijos narius sveikino Lizdeikos mokyklos direktorius J. Varkulevičius, Gražinos vidurinės mokyklos atstovai, LPKTS Pakruojo sk. pirmininkė S. Janušauskienė ir kiti. V. Vaičekauskas papasakojo apie sąjungos įkūrimą ir jos veiklą pirmaisiais metais.

Radviliškio sk. pirm. S. Janušonienė trumpai apžvelgė 15 metų veiklos rezultatus. V. Bartkus pasidalijo mintimis apie susijungimą su Tėvynės sąjunga ir tolesnę organizacijos veiklą dalyvaujant visuomeniniame ir politiniame šalies gyvenime. Kalbėjo sąjungos ir rajono savivaldybės tarybos narė gyd. R. Palionienė. Ji pasidalijo mintimis apie sveikatos būklę rajone.

Aš papasakojau apie neseniai išleistas knygas – “Kunigas Dievo ir žmonių tarnyboje” ir eiliuotą knygelę “Ant gyvenimo metų slenksčio”. Padėkojau organizacijai už pagalbą išleidžiant šias knygas. Pirmoji knyga – dokumentinė apybraiža apie tai, kaip 1944 metais pasitraukę iš Lietuvos nuo sovietų okupacijos lietuviai Amerikoje, Los Andžele, kūrė šv. Kazimiero parapiją, vadovaujant parapijos klebonui prel. Jonui Kučingiui. Šis kunigas daug nuveikė puoselėjant tautos papročius, tradicijas, kalbą ir siekiant Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Meninėje šventinio minėjimo programoje Gražinos vid. mokyklos auklėtiniai deklamavo eiles, o Lizdeikos mokyklos mokiniai pašoko.

Už nuopelnus medaliais apdovanoti radviliškietis partizanas J. Mažonis ir baisogalietis A. Šilkaitis. Rajono buv. politinių kalinių ir tremtinių mišrus choras (vadovė L. Steponavičienė) gražiai ir jaudinančiai atliko tremtinių ir partizanų dainas. O pasibaigus šventiniam minėjimui žilagalviai vyrai, moterys ir jų palikuonys susėdo prie šventinio stalo. Skambiomis dainomis bei trankiu šoku stebino šventės svečius, jaunimą.

Stasys GENTVILAS

Galingi “Mažeikių naftos” burtai

(atkelta iš 2 psl.)

- Kokią įtaką tuometinei Rolando Pakso Vyriausybei darė Rusija, jos įmonė “LUK’oil”?
- Jei sutartis, kaip teigiama burtažodžiais, buvo “pražūtinga”, tai kodėl pagal tą pačią sutartį dirbanti įmonė dabar gauna pelną ir yra pati didžiausia mokesčių mokėtoja Lietuvoje?

Neatrodo, kad nuodingais burtais švaistęsi veikėjai būtų suinteresuoti atsakyti į šiuos klausimus. Tačiau rei-

kės atsakyti. Antraip gyvenim užburti ir valdomi burtininkų.

Beje, generalinis prokuratoras A. Klimavičius, dar praėjusių metų pabaigoje žadėjęs atiduoti “Mažeikių naftos” bylą teismui, kažkodėl delsia. Gal, kaip ir reikėjo tikėtis, prieita aklavietė. Todėl laukiama senaties? Taigi “Mažeikių naftos” burtai, nors ir senstelėję, bet dar veikia. Matyt, labai norima jų galiojimą pratęsti iki rinkimų.

Sukaktys

Du šimtamečiai – du likimai

Šimtai tūkstančių mūsų tautiečių prievarta buvo ištremiti į atokiausias buvusios Sovietų sąjungos vietas. Dalis jų sugrįžo į Lietuvą, daugiau nei 20000 ten atgūlė amžinam poilsiui, dalis dėl įvairiausių priežasčių ir dabar gyvena tuose kraštuose. Šiuo metu didžiausiose tų kraštų miestuose yra įsikūrusios lietuvių bendrijos, kurios nepajėgia aprėpti visų mūsų tautiečių, išsibarsčiusių tose platybėse. Tenka apgailestauti, kad ir mes neskiriamė jiems deramo dėmesio. Nėra efektyvi dabartinė politika siekiant sugrąžinti ten likusius į gimtąjį kraštą. Mūsų tautiečiai, pirmiausia politikai, noriai lankosi pas lietuvius, gyvenančius Amerikos žemyne arba net tolimoje Australijoje – maloniau svečiuotis pas turtingesnius.

Mus pasiekė laikraštis "Angaros tiesa", leidžiamas Krasnojarsko krašto Bogučiano rajone. Jame visas gausiai iliustruotas puslapis paskirtas Juozui Almenauskui, gyvenančiam šio rajono Artiugino gyvenvietėje. Tokio dėmesio priežastis buvo neeilinis įvykis – Juozui Almenauskui, pirmajam rajone, sukako 100 metų.

Boguščiano rajonas yra 500 km į šiaurę nuo Krasnojarsko miesto, per jį teka Angaros upė ir yra mažai apgyvendintas. Rajonas užima 34000 kv. km plotą. Tai būtų daugiau nei pusė Lietuvos teritorijos. O gyventojų skaičiumi lygus vienai iš vidutinių mūsų krašto savivaldybių. Beveik visą plotą užima miškai – taiga. Neatsitiktinai pagrindinę pramonę sudarė medienos ruošą, kurios gamybai buvo įkurtos gyvenvietės, dažnai laikinos. Visa mediena vasaros metu buvo plukdoma Angaros upe didžiuliais sieliais. Pagrindinę darbo jėgą sudarė tremtiniai: lietuviai, vokiečiai ir kitų tautybių žmonės. Į šį rajoną buvo ištremita ir Nijolė Sadūnaitė. Rajonas priskiriamas Šiaurės zonai ir dėl nelengvų gyvenimo sąlygų vidutinė žmogaus gyvenimo trukmė yra trumpesnė nei Rusijos gyventojų.

Laikraštis "Angaros tiesa" rašo: "Keturiasdešimt penkerių metų Juozas Petrovič, taip vadina jį vietiniai gyventojai, atsirado Artiugine. Jis buvo tarp tų, kuriuos atplėšė nuo Lietuvos ir išsiuntė į nežinomą ir šaltą Sibirą. Sunku buvo išsiskirti su gimtuoju kraš-

tu, kur praėjo vaikystė ir jaunų dienų. Bet atsargai jis turėjo svarbiausią turtą, įdiegtą viso jo gyvenimo būdo – gebėjimą dirbti, tikėjimą, kad darbas, patirtis jam padės ištvirti." Taip jis su žmona Elena, kurią palaidojo prieš dešimt metų, atsirado šiame krašte. Dirbo medienos ruošos darbus, vėliau pasistatė namą ir užsiėmė kiaulių ir bulių auginimu vietinei rinkai.

Juozas Almenauskas darbe. 2003 m.

Steponas Jarembauskas sėdi prie darbo stalo ir kompiuterio

Apie tai toliau tas pats laikraštis rašo: "Šis namas, stovintis atokiau nuo gyvenvietės, apsuptas medžių, primena jam gimtąjį vienkiemį, kuriame jis gimė ir augo."

Vietiniuose kultūros namuose jubiliatui pagerbti buvo suruošta speciali programa su koncertu. Juozą Almenauską pasveikino ir dovanų įteikė rajono vadovybė, įvairios organizacijos. Tuo metu iškilmių salėje skambėjo ir lietuviški žodžiai: gimtąja kalba Juozą sveikino Vaclovas ir Marija Eidukiai, pažinoję jį dar Lietuvoje. Savo šimtuosius metus Juozas sutiko dar energingas ir darbingas. Minėtas laikraštis rašo: "Ir štai pasirodo jis, jubiliatas, puikiai pasiūtu kostiumu, tiesus, pražilęs. Aplodismentais sutinka pirmąjį rajone vyrą, peržengusį

šimto metų ribą..."

Juozas Almenauskas, kilęs nuo Švėkšnos, šiuo metu tuose kraštuose gyvena kartu su savo sūnumi Petru, kuris dirba mechaniku. Ne vieną kartą Juozas lankėsi Lietuvoje ir artimiausiu laiku žada vėl apsilankyti, nors jo savijautai pakenkė dar prieš jubiliejų kilęs gaisras: sudegė gyvenamasis namas, laimei, išliko ūkiniai pastatai su galvijais. Minint jo jubiliejų "Sibarties" organizacijos vadovas pažadėjo jam atstatyti namą ir šis pažadas yra vykdomas. Su Lietuva Almenauskas palaiko ryšius susirašinėdamas su buvusiais tremtiniais.

Tai tokios akimirkos iš vieno mūsų tautiečio, užsilikusio tremties vietoje ir savo darbštumu ir atkaklumu tapusio pavyzdžiu kitiems, gyvenimo. Jis per jubiliejų pažadėjo pralenkti savo senelį, kuris pragyveno 110 metų.

Kai buvo ruošiamas šis rašinys apie šimtametį mūsų tautietį, gyvenantį pilnavertį gyvenimą Sibiro atokioje gy-

venvietėje, "Lietuvos aidas" sausio 17 d. išspausdino žurnalistės L.Kalėdos interviu su Australijoje gyvenančiu Steponu Jarembausku, šventusi savo 100 metų jubiliejų šiemet, sausio 1 d. Jis 1944 m. su žmona pasitraukė į Vakarų. Žurnalistė sako, kad jai teko kalbinti aštuonis šimtamečius, bet visi ankstesnieji pašnekovai buvo pavargę nuo metų naštos ir už juos kalbėdavo vaikai ar vaikaičiai. Steponas Jarembauskas savo 100-ąjį jubiliejų šventė kupinas gyvenimo džiaugsmo, energijos ir išminties. Šia proga sveikinimus jam atsiuntė Anglijos karalienė Elžbieta II, Australijos vadovas J.Hovardas, kiti aukšti Australijos pareigūnai, sveikino lietuvių bendruomenė, giminės ir pažįstami.

(keliami į 7 psl.)

LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentų vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Edmundas Žeruolis (po mirties), ryšininkas, Ukmergės aps. Deltuvos valsč. Tankisto būrys 1946-1948 m.

Jurgis Žibaitis (po mirties), sukilimo dalyvis, Šiaulių aps. Kruopių valsč. 1941 06 22-28

Vaclovas Žibaitis (po mirties), sukilimo dalyvis, Tauragės aps. Ž.Naumiesčio valsč. 1941 06 22-28

Vincas Žukauskas (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1950-1952 m.

* * *

Antanas Abeciūnas, ryšininkas, Lazdijų aps. ir valsč. Dainavos apyg. Šarūno rinkt. 1945-1949 m.

Izabelė Adomavičienė-Valentukonytė, ryšininkė, Lazdijų aps. ir valsč. Lakūno būrys 1944-1950 m.

Vladislovas (Vladas) Aliulis (po mirties), ryšininkas, Alytaus aps. ir valsč. 1945-1946 m.

Antanina Anulienė-Baužaitė (po mirties), rėmėja, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1947-1948 m.

Kazimieras Bagdonas (po mirties), partizanas, Tauragės aps. Šilalės valsč. 1944-1948 m.

Marijona Baltrušaitienė-Sankauskaitė, ryšininkė, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1946-1949 m.

Boleslovas Beinoravičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Zarasų aps. 1941 06 22-28

Juozas Bernotas (po mirties), partizanas, Šiaulių aps. Gruzdžių valsč. 1944-1945 m.

Juozapas (Juozas) Beržinis (po mirties), rėmėjas, Kuršėnų aps. Papilės valsč. 1946-1949 m.

Joana Bytautienė-Valantaitė, ryšininkas, Tauragės aps. Šilalės valsč. 1945-1954 m.

Antanas Blekaitis (po mirties), sukilimo dalyvis, Birštonas 1941 06 22-28

Jokūbas Briedis (po mirties), rėmėjas, Šiaulių aps. ir valsč. 1945 09 – 1945 11

Ona Buzienė-Marcinkevičiūtė, pogr. spaudos platintoja, Birštonas 1974-1980 m.

Bronius Čyžius (po mirties), ryšininkas, Biržų aps. Vabalninko valsč. Vytauto Šato būrys 1945-1948 m.

Juozas Dapkus (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžio aps. Šimonių valsč. 1941 06 22-28

Eleonora Daukšienė-Lukšėnaitė, ryšininkė, Švenčionių aps. Ignalinos valsč. Roko būrys 1947-1950 m.

Konstantinas (Kostas) Davolis (po mirties), rėmėjas, Rokiškio aps. ir valsč. 1944-1945 m.

Kazys Ditkus (po mirties), partizanas, Šakių aps. Plokščių valsč. 1945-1946 m.

Augustas Dzekevičius, partizanas, Varėnos aps. ir valsč. 1949-1950 m.

Bronė Geinienė-Biekšaitė, rėmėja, Trakų aps. Onuškio valsč. 1944-1945 m.

Algirdas Laurynas Grenda (po mirties), partizanas, Ukmergės aps. Širvintų valsč. Didžiosios Kovos apyg. 1944-1947 m.

Anastazija Grendienė-Janiulytė, ryšininkė, Trakų aps. Žaslių valsč. 1945-1947 m.

Antanas Grigas (po mirties), ryšininkas, Lazdijų aps. Veisiejų valsč. Dainavos apyg. Šarūno rinkt. Paparčio būrys 1944 09 – 1944 12

Povilas Gruzdys (po mirties), partizanas, Švenčionių aps. Ignalinos valsč. 1945-1950 m.

Elena Gudauskienė-Meriackaitė, ryšininkė, Marijampolės aps. Prienų valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1944-1948 m.

Pranas Gužys, karys, Kauno aps. Seredžiaus valsč. Vietinė rinktinė 309 batalionas 3 kuopa 1944 02 16–1944 05 15

Petras Ivoškus, partizanas, Kelmės aps. Šaukėnų valsč. Margirio būrys 1949-1951 m.

Aleksandras Janiulis (po mirties), rėmėjas, Trakų aps. Žaslių valsč. 1944-1945 m.

Valerija Jankauskaitė (po mirties), rėmėja, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1944-1950 m.

Simeonas (Simas) Jankauskis (Jankauskas) (po mirties), rėmėjas, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1944-1950 m.

Ona Jankauskienė-Loveikaitė (po mirties), rėmėja, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1944-1950 m.

Stanislovas Jucevičius (po mirties), sukilimo dalyvis, Kretingos aps. Skuodo valsč. 1941 06 22-28

(B.d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.

Sukaktys

Du šimtamečiai – du likimai

(atkelta iš 6 psl.)

Steponas Jarembauskas, kaip ir Juozas Almenauskas – žemaitis, gimęs Mažeikių aps. Židikų valsčiuje. Po Pirmojo pasaulinio karo studijavo Kauno universiteto Technikos fakultete kelių inžineriją, dirbo Seinų, Alytaus apskričių kelių priežiūros skyriaus viršininku. Pasitraukęs į Vakarus vadovavo Pabaltijo statybininkų grupei prie anglų okupacinių jėgų Vokietijoje. 1948 metais at-

vykęs į Australiją dirbo Pa grindinių Australijos kelių departamente inžinieriumi. 1969 m. atsidėjo sunkiai sergančios žmonos slaugai, kuri mirė 2002 m. sulaukusi 90 metų. Steponas – aktyvus lietuvių bendruomenės narys, suprojektavo Lietuvių klubo pastatą Sidnėjaus priemiestyje. Yra įsteigęs savo ir žmonos vardu pavadintą fondą, kuris remia Vilnijos krašto mokyklas.

Šimtmetis Steponas lais-

vai kalba lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų kalbomis, aštriu protu ir išmintimi gali pralenkti ne vieną trisdešimtmetį. Dabar jis septinti metai studijuoja naujausią kompiuterinę techniką. Šiuo metu mėgstamiausias užsiėmimas – naršyti internete. Nors jis į Lietuvą nebebuvo nė karto atvažiavęs, internetu jis tą pačią dieną sužino naujausias gimtojo krašto naujienas ir drauge jaudinasi dėl joje vykstančių įvykių.

Vytautas GULIOKAS

Skelbimai

Kovo 15 d. 11 val. Jurbarko kultūros centre įvyks konferencija "Gen. Jono Žemaičio asmenybė istorijoje ir laike", skirta 95-osioms gimimo metinėms paminėti. 10.30 val. dalyvių ir svečių registracija. 13 val. meninė programa.

LLKS Kęstučio apygarda

Kviečiame keliauti

Buvusius tremtinius, jų šeimas kviečiame keliauti į Italiją. Maršrutas: Lenkija-Čekija-Austrija-Italija (Venecija, Milanai, Florencija, Roma, Vatikanas, Neapolis, Kaprio sala, Vezuvijus, Pompeja)-San Marinas-Lenkija-Lietuva. Išvykstame iš Kauno po šv. Mišių Vytauto Didžiojo bažnyčioje. Lydės kunigas. Kelionės metu bus aukojamos šv. Mišios.

Atsiliepkite keliavę su mumis.

Kelionė vyks 2004 09 11-22. Kaina 1200 Lt.

Teirautis: Kaune, Laisvės al. 39, II a., 1 kab., gyd. Irenos Pajarskienės. Tel. (8-611) 23802, (8-37) 435343, turizmo agentūroje "Titano vartai": tel. (8-686) 10113, tel./faksas (8-5) 2122344.

Informuojame

Redakcija gauna laiškus, kuriuose žmonės teiraujasi, kur galėtų įsigyti knygų tremties ir rezistencijos tematika. Informuojame, kad jų galite nusipirkti LPKTS būstinėje, Kaune, Laisvės al. 39.

Gyvenantys rajonuose, tolimesniuose miestuose turėtų kreiptis į savo LPKTS skyrių pirmininkus. Jie į skyriaus būstinę parveš pageidaujama knygų.

"Tremtinio" inf.

Kovo 21 d. 14 val. Šiaulių mst. kultūros centre įvyks LPKTS Šiaulių skyriaus metinis ataskaitinis rinkiminis susirinkimas. Skyriaus narius kviečiame aktyviai dalyvauti.

Kovo 27 d. 11 val. LK Kauno įgulos karininkų ramovėje (Mickevičiaus g. 19) įvyks LLKS Tauro apygardos metinė ataskaitinė konferencija. Kviečiame dalyvauti visus šios apygardos ribose gyvenančius LLKS narius.

LLKS Tauro apygardos valdyba

Atsiliepkite!

Prašau atsiliiepti ką nors žinančius apie mano pirmosios mokytojos Elenos TUŠKUTĖS likimą, kuri 1947 m. dirbo Šiaulių r. Gavenaičių prad. mokykloje. Mus išvežus į Sibirą mokytoja netrukus iš mokyklos dingo. Apie ją norėtų sužinoti ir daugiau jos mokinių.

Rašyti: Genovaitei Braziulytei-Ruseckienei, Vilniaus g. 15-7, Joniškis. Skambinti (8-426) 54184.

LKKAS maloniai kviečia visus, turinčius dokumentines ar vaizdines medžiagas apie Lietuvos kariuomenės karininkus, ypač – apie pokario ginkluotojo pasipriešinimo dalyvius, turinčius karininko laipsnį, prisidėti prie daugiatomės enciklopedijos "Lietuvos kariuomenės karininkai 1918-1953" rengimo. Rašykite: Vytautui Zabielskui, Pušų g. 17-4, Vilnius. Tel. (8-5) 2723828. Arba Astai Rėklaitytei, Kačanausko g. 18-7, Kaunas. Tel. (8-37) 734218, (8-652) 94228.

Užjaučiame

Nuoširdžiai užjaučiame LPKT sąjungos tarybos ir valdybos narę, Šakių skyriaus pirmininkę Laimutę TAMAŠAUSKIENĘ dėl Motinos mirties.

LPKTS taryba, valdyba ir jaunimo komitetas

Atsiliepkite!

1944 m. spalio, lapkričio mėn. Antano Butėno pavarde gydžiausi Rokiškio ligoninės Chirurginiame sk. Saugumiečiams nustačius tikrąją pavarde mus tris perkėlė į 3-ią palatą, prie jos pastatė sargybinių. Kartu gydėsi amputuota kairės rankos plaštaka Juozas (gal vardas netikras) iš Šimonių. Lapkričio 23 d. 21 val. medicinos personalui bei ryšininkei Almai Krankalytei padėjus apgauti sargybą Juozui pavyko pabėgti. Jei likai gyvas, Juozai, atsiliepk.

Rašyti: Feliksui Mažeikiui, Vilties g. 30-3, Rokiškis. Tel. (8-458) 34021.

Patikslinimas

Patiksliname informaciją, skelbtą "Tremtynyje" Nr.10 (591). Straipsnio "TS stiprina savo gretas ir vadybą" pabaigoje (2 psl.) esančio skyrelio "Diskutavo ir LPKTS taryba" pirmą sakinį reikėtų skaityti: "Vasario 28 d. Vilniuje įvyko LPKTS tarybos posėdis."

Trečios pastraipos antrą sakinį reikėtų skaityti taip: "Jis pažymėjo, kad apsišprendę susijungti LPKTS ir TS skyriai turi tai padaryti per 3 mėnesius, 10 skyrių pasiruošę susijungti artimiausiu metu."

Toliau skaityti kaip tekste. "Tremtinio" inf.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Eugenija Sadauskaitė 1949-2004

Gimė Tauragės r., Rekščių k., po dviejų dienų išvežus tėvą ir brolių. 1952 m. su motina išvažiavo į Sibirą. Į Lietuvą grįžo visi kartu. 1968 m. baigė vid. mokyklą, 1973 m. – Vilniaus J.Tallat-Kelpšos muzikos mokyklos fleitos klasę, o 1978 m. – Lietuvos konservatoriją Vilniuje. Grojo simfon. orkestre "Vilnius", vėliau – Operos ir baletoteatre. 1983 m. persikėlė gyventi į Kauną, grojo Kauno muzikiniame teatre. Buvo LPKTS Kauno sk. narė.

Palaidota Tauragėje, Papušyno kapinėse.

LPKTS Kauno skyrius

Irena Paškevičienė 1927-2003

Gimė N.Ustrike Drogobyčiuose (dabar – Lenkijos teritorija). 1945 m. gimnazistė – partizanų ryšininkė NKVD suimta ir nuteista 10 m. Kalėjo Krasnojarsko kr. ir Karagandos lageriuose. Karagandoje ištekėjo už politinio kalinio. 1956 m. grįžo į Lietuvą. Gyveno Klaipėdos r., Vėžaičiuose, vėliau – Lentvaryje. Buvo aktyvi Sąjūdžio veikėja.

Palaidota Lentvario kapinėse.

Liūdime kartu su artimaisiais.

LPKTS Lentvario skyrius

Antanas Kačiušis 1914-2003

Gimė Raseinių aps., Šeiminiškių k., ūkininkų šeimoje. 1949 m. išstremtas į Irkutsko sr., Taišeto r. 1958 m. grįžo į Lietuvą – į tėviškę.

Palaidotas Šiauliuose, Ginkūnų tremtinių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą, artimuosius.

LPKTS Šiaulių skyrius

Petras Norvilas 1921-2004

Gyveno Pajuodupio k., Gargždų valsč., Kretingos aps. Nuteistas pagal RTFSR BK 58-1 a str. 10 m. Kalėjo Karagandos sr. 1946 07 27–1954 10 13. Ten pat gyveno tremtyje iki 1964 02 15. Sugrįžęs į Lietuvą apsigyveno Klaipėdos r., Gargžduose. Išaugino tris vaikus.

Palaidotas Klaipėdos r., Gargždų kapinėse.

LPKTS Klaipėdos r. Gargždų skyrius

Koleta Chmieliauskaitė-Jurskienė 1915-2004

Gimė Charkove. 1920 m. grįžo į Lietuvą. Gyveno Panevėžio aps., Šeduvos r., senelio dvarelyje. Vėliau – Kaune. Nuo 1928 m. priklausė skautų sąjungai. Mokėsi VDU Ekonomikos fakultete. 1939 m. apsigyveno Vilniuje. Sukūrė šeimą, studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. 1945 m. areštavo jos vyrą. 1953 m. jis žuvo. 1953 m. areštavo ir Koletą. Kalėjo Vilniaus kalėjime, vėliau – Archangelsko sr. Ercevo lageryje. 1955 m. išleista grįžo į Vilnių, pas vaikus. 1989 m. jos pastangomis atkurta Lietuvos skautų sąjunga Vilniuje.

Palaidota Žvėryno kapinėse, Vilniuje.

Patikslinimas

"Tremtynyje" (Nr.10 (591)), V.Kvederavičienės skelbime, kuriame prašoma atsiliiepti "Eglę", įsivėlė korektūros klaida – turi būti: Sausio 15-osios gatvė.

